

Begrundelse

Forud for folketingsvalget i marts 1998 deltog statsminister Poul Nyrup Rasmussen i et stort valgmode i Sønderborg, hvor han over for de mange tilhørere garanterede, at han i den kommende valgperiode ikke ville søge at ophæve de danske forbehold over for EU. Dette løfte har statsministeren brudt med lovforslag L 288 (om at Danmark ophæver ØMU-forbeholdet og udskifter kronen med euroen) og udskrivningen af en folkeafstemning herom den 28. september 2000.

Svar (5/7 2000)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Danmark mister mere indflydelse end vi kunne forudse tilbage i marts 1998. Vi mister indflydelse på områder, som er mærkesager for Danmark: Vækst og beskæftigelse. Derfor skal vi have folkeafstemning.

Derudover blev euroen en realitet den 1. januar 1999, og den har fået en meget bredere deltagelse af lande, end de fleste forudså i 1998. Med Grækenlands deltagelse pr. 1. januar 2001 vil i alt 12 EU-lande deltage i euroen.

Eurosamarbejdets udvikling siden indførelsen af euroen den 1. januar 1999 har været positiv. Inflationen er fortsat lav, og historisk lave pengemarkedsrenter og faldende realrenter har understøttet den økonomiske fremgang. Den økonomiske vækst ventes i år at nå op på 3,4% i euro-området.

For dansk økonomi vil euroen betyde en større tryghed, fordi valutaspekulation dermed ikke er mulig. Vi bør ikke overlade det til markedskræfterne alene at bestemme rammerne for dansk økonomi. Så sent som i efteråret 1998 så vi, at der kan komme perioder med spekulation mod den danske krone. Årsagen var den finansielle krise i Asien, som ramte Danmark væsentligt hårdere end eurolandene. Det kan ikke udelukkes, at vi oplever endnu større kriser i fremtiden.

I begyndelsen af 1998 var der ingen, der kunne forudse udviklingen i Euro-11, som har betydet, at der nu drøftes spørgsmål som f.eks. vækst og beskæftigelse, som er danske mærkesager, alene blandt eurolandene. Det har reduceret vores indflydelse på det økonomisk-politiske samarbejde.

Hertil kommer, at forhandlingerne om udviklingen med de central- og østeuropæiske lande er godt i gang. De central- og østeuropæiske lande vil gerne deltage i EU og i euroen. Danmark risikerer dermed også at blive mere marginaliseret i det økonomisk-politiske samarbejde i takt med, at flere og flere lande kommer med i EU og euroen.

Spm. nr. S 2997

Til økonomiministeren (15/6 2000) af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Er det korrekt, som den svenske professor i økonomi, Sören Wibe påpeger, at det ikke var spekulanterne, der skabte den svenske valutakrise i 1992, men derimod politikernes beslutning om at fastlåse den svenske kronekurs for altid?«

Begrundelse

Sören Wibe, der er professor i økonomi ved Skogshögskolan i Umeå i Sverige, har den 27. maj 2000 en stor artikel i dagbladet Politiken, hvor han konkluderer, at »det var faktisk ikke spekulanter, der skabte den svenske valutakrise i 1992, men derimod politikernes beslutning om at fastlåse den svenske kronekurs for altid - blandt andet som en forberedelse på at træde ind i EU og ØMU-samarbejdet«. Som professor Sören Wibe også skriver i sin Politiken-artikel: »Det var ikke spekulanterne, der gjorde folk arbejdsløse, men en alt for høj valutakurs, der knækkede eksportindustrien«.

Svar (27/6 2000)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Der er flere forklaringer på den store ustabilitet i Sverige igennem 1980'erne, der endte med devalueringen i 1992. Den økonomiske politik i Sverige bidrog således til at destabilisere økonomien særligt i de sidste år op til 1992. Episoden demonstrerer imidlertid, at små åbne økonomier på længere sigt er sårbare overfor valutauro, hvis ikke fastkurspolitikken er tilstrækkeligt understøttet. Selv om den økonomiske politik ikke tilrettelægges ud fra en forudsætning